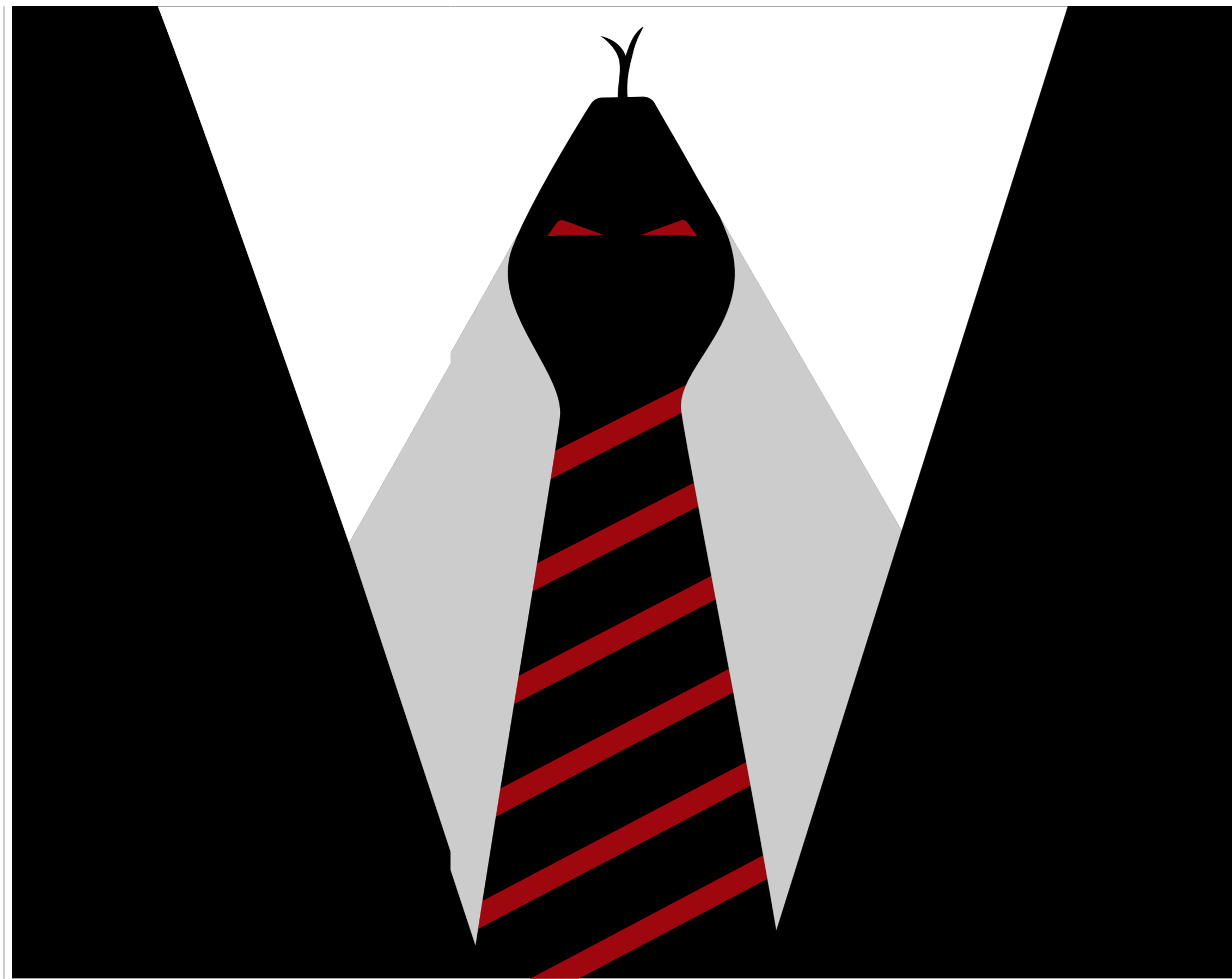

Is het corps nog van deze tijd? Of is het een gedateerd instituut dat geprivilegieerde studenten nog een extra zetje geeft?

Schrijver Viktor Frölke en schrijver en theatermaker Arthur Umbgrove waren beiden lid. Frölke nam afstand van het corps, Umbgrove ziet er nog de waarde van.

Door Maud Beucker Andreae
Illustratie: Noma Bar

Lees verder op pagina 24

In de *foundersroom* van coworkingspace Fosbury & Sons, in Amsterdam, maakt Frölke het zich gemakkelijk op een van de leren banken, geanimeerd bladerend in een koffietafelboek. Hij kijkt op: 'Kunnen we niet iets lekkers bestellen?' Ondertussen haast Umbgrove zich naar de Prinsengracht. Zijn openbaar vervoer is vertraagd. Frölke heeft er duidelijk zin in, een beetje muiten. Umbgrove, eenmaal binnen, neemt het gesprek serieuzer.

Hoe werd Umbgrove eigenlijk een bekend voorvechter van het corps? 'Ja, dat was nou niet per se mijn bedoeling, maar vanwege incidenten rond Vindicat zo'n zes jaar geleden had de Groningse psycholoog Apelo Vindicat een criminele organisatie genoemd. Dat ging natuurlijk veel te ver. Ik had toen een column op Radio 1 en voelde me geroepen tegenwicht te geven.'

VIKTOR FRÖLKE

(1967) is schrijver en filosoof en ex-lid van het Amsterdamsch Studenten Corps. In zijn roman 'Het dispuut' (2017) neemt hij de lezer mee in de brallerige en decadente wereld van een besloten dispuut.

'Ik hou van beschaving. Het domme gebral, het hooligan-gedrag, daar haak ik in elk geval af'

Frölke: 'Kom je uit een corporale familie?' Umbgrove: 'Mijn vader was lid in Leiden, mijn broer ook. Maar mijn kinderen zijn geen lid geworden. Eén dochter is wel lid geworden van een andere studentenvereniging, in Nijmegen.'

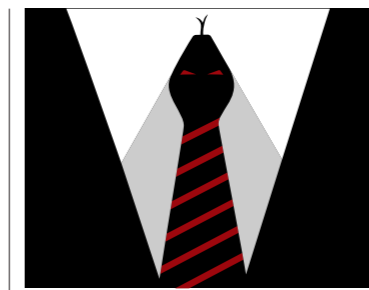
Frölke: 'Die liggen nu ook onder vuur, hè, juist de niet-corpora. Dat was vaak ook ons verhaal vroeger bij het Amsterdamsch Studenten Corps: "Kijk eens naar die 'knorren', die zijn nog veel erger." Ik geef inmiddels toe: een vrij zwakke verdediging.'

De deur van de *foundersroom* gaat open, een jongen serveert nootjes en drankjes, voor beiden een Indian Pale Ale. Frölke, al proostend: 'Nou jongens, op het corps!' De mannen blijken een gezamenlijke vriend te hebben; een jaargenoot van Umbgrove die later van Groningen naar Amsterdam toog en zich aansloot bij Beets, het dispuut van Frölke. Uiteindelijk werd hij kunstenaar. Frölke: 'Ik heb zijn werk aan mijn muur hangen.'

Frölke noemt zijn eigen keuze om destijds lid te worden van het ASC 'antropologische nieuwsgierigheid'. 'Beets werd gekenmerkt door atypische corpsballen, dat sprak me aan. Ik had eerst een misfit bij Beaufort: het jongste dispuut van het ASC. Dat was vreselijk, alleen maar suftonggebral. Bij Beets, bekend als het meer intellectuele, literaire dispuut, voelde ik me thuis.'

Umbgrove: 'Dat is precies waarom ik beweer dat iedereen het fijn kan hebben bij het corps. Er zijn altijd mensen van je gading. Vindicat heeft talloze subverenigingen, zoals toneel, fotografie, rugby, waarbij je je kunt aansluiten.'

Frölke: 'Dat kan ook prima buiten het corps. Ik ben voor ik lid werd een jaar knor geweest, had zo'n twee minuten college per week, dus wel wat tijd over. Toen ben ik toneel gaan spelen, via de universiteit; dat kon ook gewoon.'

Hoewel Frölke er een leuke tijd gehad heeft, besloot hij het corps de rug toe te keren. 'Ik vond de reünies behoorlijk treurig. Wij waren dan wel een zogenaamd literair dispuut, maar ook bij ons was er veel dom gelul. En naarmate je ouder wordt, wordt het steeds zieliger dat dat je manier van plezier hebben is.'

Umbgrove: 'Je had ook gewoon weg kunnen blijven van die reünies, toch?' Frölke: 'Nee, ik wilde een statement maken. Ik vind het corps bij uitstek een plek waar je heel goed kan verbergen dat je eigenlijk niks kan. Ik wilde daar niet meer bij horen en als autonome schrijver erover kunnen schrijven. Bij Beets zitten veel mensen met een dubbele achternaam, die verder nul kwaliteiten hebben. Ik wil graag met mensen praten die wel wat kunnen. Dat ging een beetje opspelen.'

Umbgrove: 'Dat is een vrij denigrerende houding. Waarvan de buitenwereld juist zou zeggen: corporaal. Ik vind het nogal wat, zeggen dat niemand daar iets kan.'

Frölke: 'Zeker niet niemand. Maar het is wel een plek waar je, als je niks kan, toch nog wat kan zijn. Ergens anders val je door de mand, bij het corps word je beschermd.'

Umbgrove: 'Ik denk dat dit voor een groot deel al is rechtgetrokken. Ik heb zelf nooit enig voordeel gehad van mijn senatorschap bij Vindicat; in de theaterwereld werkt het eerder tegen je. Maar voor anderen was het ooit bijna een garantie op die gewilde baan bij een corporate of een advocatenkantoor. Gelukkig

is dat afgekald, hoor ik van mensen die in het bedrijfsleven werken. Daar ben ik blij om. De voordelen van het lidmaatschap zijn nog zeker daar: je kunt je ontplooien, het maakt je weerbaar en je leert ontzettend veel mensen kennen.'

Frölke leunt geamuseerd naar achter: 'Dit heb je ingestudeerd.' Umbgrove: 'Nee, maar ik heb er wel over nagedacht. Alles bij elkaar opgeteld wegen de voordelen op tegen de nadelen. En je welbepaaldheid krijgt ook zeker een duw in de goede richting. Een deel van de oorsprong van jouw eloquentie ligt ook zeker bij Beets.'

Frölke: 'Absoluut. Mijn zoon zit bij een clubje in Delft, Drop genaamd. Het is gericht op sporten met een board, zoals skateboarden en surfen. Gemengd en heel gezellig, maar totaal anders dan het corps. Ook zijn organiseerden een ouderdag. Toen viel het me op, ik miste iets: er werd niet gesproken. Niemand werd welkom geheten, er werd sowieso minimaal met elkaar gepraat. Heel apart.'

De mannen liggen minder ver uit elkaar dan aangenomen. Ook over wat van Frölke als verzamelnaam 'lomp gedrag' krijgt – op straat lallen en schreeuwen, hotelkamers of Chinese restaurants molesteren, onder het mom van: we betalen de schade wel – zijn de heren het eens: walgelijk en niet goed te praten. Opvallend genoeg lijken ze beiden te 'vergeten' dat er ook vrouwelijke leden zijn, die 'lomp gedrag' niet zozee uitvoeren, als wel ervaren (zie de 'bangalijst' van Vindicat en de 'perma-emmerspeech' van het ASC vorig jaar).

Frölke bemoeit zich vrolijk met de regie van het gesprek: 'Nu moet jij weer wat vragen, anders vindt zijn te veel eens.' Het brengt ons bij de

elitaire kwestie. Tot nog toe spreken de twee vooral over wat een lidmaatschap bij het corps het individu brengt. Maar wat is de betekenis van het corps in de samenleving? Umbgrove: 'Ik denk dat de maatschappelijke betekenis is afgenomen. Dat lijkt me een goeie ontwikkeling. Het betekent ook dat het corps zich opnieuw moet uitvinden. Wat is nog het bestaansrecht? Sowieso vind ik: noblesse oblige, kijk naar je verantwoordelijkheid in plaats van naar het privilege.'

Frölke: 'Maar die zogenaamde noblesse is scheef gaan hangen. De democratisering van het corps hangt volgens mij samen met de verharding van de ontgroening. Haal je iedereen binnen, dan wordt het er juist lomper in plaats van beschaafder.'

Umbgrove: 'Dus jij had je niet van het corps afgekeerd als die democratisering minder was doorgezet?' Frölke: 'Dat zeg ik niet. Maar ik ben zeker niet tegen elite, nee. Elite is onvermijdelijk. Ik zoek naar een verklaring voor de, volgens mij ingetreden, verharding binnen het corps.'

Umbgrove: 'Als we ervan uitgaan dat er altijd een elite ontstaat, welke elite wil je dan?' Frölke: 'In elk geval niet zo een als in Amerika, waar elite een geldkwestie is. Ik hou van beschaving. Als geld de grootste factor wordt, delft de beschaving het onderspit. Een intellectuele elite, ook binnen het corps, daar ben ik voor. Een corps waar het woord belangrijk is.'

Umbgrove: 'Goh, wel onverwacht. Jij vindt het corps niet walgelijk elitair, maar juist niet elitair genoeg.' Frölke: 'Het domme gebral, waar corpsgedrag overlapt met hooligan-gedrag, daar haak ik in elk geval af. En de zogenaamde gelijkheid, onder het mom van jaarband en zo, die is ook heel ongelofwaardig. Jij gaf net aan: iedereen vindt zijn plek binnen zo'n vereniging wel,

ARTHUR UMBGROVE

(1964) is schrijver van onder andere de roman 'Met de prins op reis' (2022). Ook is hij artistiek leider van De Speld Live. Hij is reünist van het Groningse Vindicat Atque Polit.

'Ik was anders, deed aan toneel, zat niet bij een zogenaamd gave club. Toch werd ik opgemerkt'

of het nou bij de toneel- of roei-club is. Maar ondertussen heerst er onder dat fineer van gelijkheid een gemene, onderhuidse vorm van uitsluiting. Ook binnen die corporale elite heerst weer een elite. De onuitgesproken hiërarchie van zogenoemde prominente leden.'

Umbgrove: 'Mijn eigen verhaal is het voorbeeld dat dat niet zo is. Ik was anders, deed aan toneel, zat niet in een zogenaamd gave club. Toch werd ik opgemerkt, voor commissies gevraagd en uiteindelijk voor de senaat.'

Frölke: 'Dus uiteindelijk viel ook jij aan de goeie kant, snap je? Wij hebben het leuk gehad. Maar als je eruiten valt, nergens voor gevraagd wordt, kan je corpsdijf heel lelijk tijd zijn. Op zich zou je overigens alsnog kunnen zeggen dat je daar als mens ook iets aan hebt. De wereld is nu eenmaal een populariteitswedstrijd. Dus daar-

mee is het lidmaatschap van het corps een soort generale repetitie.'

Op de vraag wat er zou moeten gebeuren om het corps wel van deze tijd te maken, oppert Umbgrove: mengen. Van vrouwelijke en mannelijke leden. 'Inclusief, zo je wilt.' Dus: maak niet alleen de vereniging, maar ook de jaarclubs, huizen en dispuuten gemengd.

Frölke: 'Geen slecht idee. Je levert dan wel een deel in: namelijk lachen, gieren, brullen met je eigen mensen. Maar je krijgt er vermoedelijk wel meer beschaving voor terug.'

☞ Hoe denk jij over de plek en de functie van het studentencorps in deze tijd?

Mail met voor- en achternaam naar persoonlijk@fd.nl. Je tekst kan (ingekort) geplaatst worden bij de lezersreacties.